

Voorzitter: C. Nieuwenhout (GroenLinks)

Namens de raad: T. van de Vendel (GroenLinks), I. Huitema (PvdA), M. Martinez Doubiani (D66), J. Bosma (PvdD), H. Moerkerk (Stadspartij 100%), F. Mertens (SP), T. Havinga (VVD), D. Swerts (S&S), L. Dwarshuis (CU), E. Armut (CDA), E. Bernabela (PvhN), D. Ram (PVV)

Namens het college: M. Molema (wethouder)

Namens de griffie: W. Meijer

Geluidsnormen

00:11:11

Voorzitter: Dames en heren, hartelijk welkom bij de meningsvormende sessie over geluidsnormen voor grootschalige evenementen buiten. Dit onderwerp is geagendeerd op verzoek van de fracties van Partij voor de Dieren, SP, GroenLinks en de Stadspartij 100% voor Groningen, naar aanleiding van een memo van de wethouder hierover en in aanloop naar het nieuwe evenementenbeleid dat wordt ontwikkeld. Vorige week was hierover een beeldvormende sessie en de presentatie, die toen is gegeven, hangt aan de agenda voor vandaag. We hebben voor deze sessie negentig minuten beschikbaar. Dat betekent vier minuten per fractie, exclusief de interrupties en twintig minuten voor het college. Er was enige verwarring over of het nou een of twee termijnen zouden zijn. We werken vandaag in principe met een termijn, tenzij jullie als raad heel graag met twee termijnen willen werken. Zo ja, dan wil ik dat nu graag weten. Nee, geen protest. Dan houden we het bij een termijn. Dan is het de bedoeling dat jullie in diezelfde termijn zowel de vragen stellen als het debat met elkaar voeren en ervoor zorgen dat alles is afgerond binnen je eigen woordvoeringen. Voordat we aan de eerste termijn beginnen, zijn er eerst een aantal sprekers. Hartelijk welkom aan u allemaal op de publieke tribune en ook aan de mensen die thuis luisteren. Fijn dat u de moeite neemt om hier te komen om het debat te volgen en uw visie aan de raad mee te geven. De sprekers krijgen per persoon maximaal drie minuten de tijd voor de bijdrage en als u aan het woord bent geweest, dan zal ik de raadsleden vragen of zij nog vragen hebben aan u. Als de tijd bijna op is druk ik mijn microfoontje weer aan. Dus als u mij in beeld ziet verschijnen, dan is het tijd om af te ronden. Dan zou ik eerst graag het woord willen geven aan Saskia Sterkman.

00:13:30

Mevrouw Sterkman (inspreker): Goedenavond allemaal. Vorig jaar zijn er 1.050 meldingen over geluidsoverlast door evenementen geregistreerd. Dat is bijna een verdubbeling van het aantal van 2019. Het is ruim vier keer het aantal waar de gemeente in eerdere jaren op heeft gemikt. De geluidsnormen waren zelden of nooit overschreden. Dat aantal geeft maar een beperkt idee van de werkelijk ervaren overlast. Overlast van meerdaagse evenementen, zoals het driedaagse Paradigm-festival, wordt door de meeste melders met maar een melding doorgegeven. Ook al staat er in de meldtekst dat de overlast meer dan een dag duurde, de melding wordt toch maar een keer in de telling meegenomen. Overlast gemeld op sociale media, maar niet via het meld-formulier, wordt niet meegeteld. Meldingen die bij de politie zijn gedaan, zijn niet bij de gemeente terug te vinden. Melders die de telefoon pakken, kunnen hun verhaal niet meer kwijt. Kortom het gegeven aantal meldingen laat niet meer zien dan het topje van ijsberg. Dan zegt dat topje ook nog eens helemaal niks over het

aantal mensen dat overlast ondervond. Elke melding telt als een, maar kan een heel gezin vertegenwoordigen: twee, drie, vier of nog meer mensen. Kortom, er is totaal geen zicht op het aantal individuen dat overlast ondervindt. Dat weerhoudt de gemeente er niet van, deze gemeente dus, om aantallen feestgangers af te zetten tegen aantallen overlast-meldingen. Of wel, individuen tegen groepjes individuen, waarvan niemand weet hoe groot ze eigenlijk zijn. Niet alleen vanwege het getalsmatige aspect is dat een heel erg oneigenlijke vergelijking. Dat is het ook vanwege de lading, want verkozen vertier versus onontkoombaar ongemak. Geluidsoverlast is geen keuze. Je ervaart het niet omdat je dat wilt. Het is niet iets waar je om vraagt. Het is iets dat je wordt opgedrongen. Anderen dringen met hun geluid jouw leven binnen. Niet voor een of twee uur, maar gedurende twee of drie dagdelen. Soms zelfs dagen achter elkaar. Niet eens per half jaar, maar daar waar ik woon van voorjaar tot de herfst gemiddeld eens per week. Wie aangeeft er last van te hebben, krijgt vragen: je doet je raam toch wel dicht? Je doet toch wel oordoppen in? Ben je niet wat gevoelig? Dat heeft iets van 'victim blaming'. Doe jij wel genoeg om er geen last van te hebben? Ik rond af met een verwijzing naar de pdf's bij mijn ingezonden brief nummer 15 bij deze vergadering. Dit zeg ik ook voor de mensen die nu kijken en nog niet bij de stukken hebben gekeken. Ze maken deel uit van in totaal acht documenten die zijn gepubliceerd naar aanleiding van mijn WO-verzoek naar meldingen van overlast door Paradigm. U vindt ze op de gemeentelijke website. Lees ze, want woorden zeggen meer dan getallen. Bij die woorden sluit ik me aan: me too. Dat was het. Dank u wel.

00:16:45

Voorzitter: Dank u wel, ook voor uw bijdrage. Ik kijk even de zaal rond. Zijn er nog vragen aan mevrouw Sterkman? Een helder verhaal, dank u wel. Dan gaan we door naar Alfred Somsen.

00:17:15

De heer Somsen (inspreker): Geachte leden van de gemeenteraad en college. Ik woon in Laanhuizen met aan de noordkant het Suikerterrein en aan de zuidkant de voormalige drafbaan in het Stadspark. Vorige week luisterde ik hier, samen met een aantal van u, naar een presentatie van Peter van der Geer, een deskundige op het gebied van evenementengeluid. Ik citeer uit zijn verhaal: 'Een muziekevenement zonder hinder is een utopie.' Einde citaat. Het leek me een heldere boodschap aan raadsleden die zeker in de vorige raadsperiode naar kritische omwonenden keken als een stelletje zeurpieten en zich in de raadsvergadering ook zo uitlieten. Ik heb niets tegen evenementen. Ik vind het aantal evenementen in onze omgeving te groot en ik stoor me aan de overlast. Ik ben van mening dat de gemeente meer kan doen om die overlast te verminderen. Ik loop met u even het lijstje van zeven punten, wat de heer Van der Geer presenteerde, langs. Eén: geluid zachter zetten. Er bestaat geen betrouwbaar rekenmodel om geluidsoverlast te berekenen. Geluidsoverlast is zeer complex. Er zijn veel factoren die invloed hebben. Niet alleen decibellen, maar bijvoorbeeld ook het soort muziek of het soort geluid, de duur van de geluidsoverlast en de windrichting. Dat speelt allemaal een belangrijke rol. Dit is ook relevant voor allerlei andere initiatieven, zoals een bioscoop in het Stadspark. Op 8 maart jongstleden is in de Tweede Kamer een motie aangenomen, die de regering verzoekt te regelen, dat een maximumniveau van 100 dB als een wettelijke zorgplicht gaat gelden. Gaat de gemeente Groningen die motie overnemen? Volgens de memo van de wethouder was

verlaging van het geluidsniveau niet de oplossing voor geluidsoverlast, maar wat gaat de gemeente dan wel doen? Dat was punt één. Punt twee: minder bastonen. Meerdaagse evenementen als Hullabaloo, dance-feesten, activiteiten in Martiniplaza en de Totohal - waar tot diep in de nacht bastonen geproduceerd mogen worden en waar mensen niet van kunnen slapen - zijn tot nu toe blijkbaar geen reden geweest voor de gemeente om actie te ondernemen op de bastonen. Ondanks alle meldingen daarover. Wat gaat de gemeente hieraan doen? Overigens ervaren omwonenden de bastonen niet als enige probleem. Punt drie: beter richten. Gaat de gemeente eisen of regelen dat bij elk muziekevenement binnen en buiten, de best beschikbare technieken - een term van de heer Van der Geer - gebruikt worden en dat de richting van het geluid vooraf afgestemd wordt op de wind-verwachting op het moment van spelen? Punt vier: spreiden in de tijd. Gaat de gemeente actief sturen op een spreiding van lawaai-momenten tijdens meerdaagse evenementen? Punt vijf: spreiding over de stad. Realiseert de gemeenteraad zich dat met name de Zeeheldenbuurt, de Grunobuurt en Laanhuizen alle nadelige consequenties van de muziekevenementen van deze bruisende stad over zich heen krijgen? Vindt de gemeenteraad dat acceptabel? Punt zes: op tijd en correct informeren. Bij een evenementenkalender kun je niet zoeken op locatie. Ik zal afronden. Er zijn allerlei punten over op tijd en correct informeren die in mijn verhaal te staan, die ik zo meteen aan de griffier zal overhandigen. Goed controleren, punt zeven. Er wordt gemeten en alles valt altijd binnen de normen, maar een analyse van metingen en de meldingen-overzichten worden niet gemaakt. Dat vinden wij een gemiste kans. Ik hoop dat u een flink aantal acties wilt gaan uitvoeren om de overlast voor ons, als omwonenden, en het negatieve effect op onze persoonlijke levenssfeer, te verminderen. Dank u wel.

00:20:57

Voorzitter: Dank u wel. Ik zie dat u een vraag heeft van D66. [Onhoorbaar] Dezelfde kleur aan, dus misschien is dat het. Sorry, dat is stom. Ik heb mijn bril niet op.

00:21:15

Mevrouw Armut (CDA): Ik heb inderdaad een vraag. U begon namelijk over de informatievoorziening en op de hoogte worden gehouden. Ik had begrepen dat er bijvoorbeeld een bewonersbrief wordt gestuurd. Welke manieren van op de hoogte worden gehouden en informatievoorziening mist u nog? Wat zou u daarin graag willen zien?

00:21:31

De heer Somsen (inspreker): De evenementenkalender is er bijvoorbeeld, maar die verandert elke week van informatie. Er zijn evenementen die binnen worden gehouden, maar die voor ons hetzelfde effect te hebben. Die vinden we niet op de evenementenkalender. Als je evenementen-vergunningen gemeld ziet, dan kun je niet zien wat het evenement behelst. Dan moet je eerst een afspraak maken op het Harm Buitenplein om te kijken wat er nou precies gebeurt en of je daar misschien druk over wil maken of niet. Iets met meldingen die erg onhandig te melden zijn en waar de Ombudsman al iets over heeft gezegd.

00:22:11

Voorzitter: Dank u wel. Ik zag dat u ook nog een vraag heeft van Hans Moerkerk van 100%.

00:22:17

De heer Moerkerk (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, Voorzitter. Ik ga ervan uit

dat u al wat langer woont waar u nu woont. Wat vindt u bijvoorbeeld van hoe dit zich de laatste tien jaar ontwikkelt?

00:22:29

De heer Somsen (inspreker): Tien jaar is ongeveer een derde van de tijd dat ik er woon, dus ik woon er al wat langer. Het ontwikkelt zich soms de goede kant op. Dat zie je aan hoe de evenementen geregeld worden. Van vroeger kan ik me nog de Stones herinneren en dat was van een hele andere orde.

00:22:54

Voorzitter: Ik zou graag willen vragen om een enigszins bondig antwoord te houden.

00:23:03

De heer Somsen (inspreker): Ik zou heel positief kunnen zijn over de ontwikkeling, maar het aantal evenementen, of het aantal wat mogelijk is, wordt steeds groter. Dus het kost me moeite om die positieve lijn vast te houden, om het maar vriendelijk formuleren.

00:23:21

Voorzitter: Dank u wel. Verder geen vragen, zie ik. Hartelijk dank. Dan zou ik nu Lucy Pijttersen uit willen uitnodigen.

00:23:43

Mevrouw Pijttersen (inspreker): Geachte raadsleden. Mijn naam is Lucy Pijttersen en ik ben secretaris van de vereniging Stadspark Natuurlijk! In die hoedanigheid spreek ik in. Meten is weten. Vanuit die gedachte heeft de raad in 2021 de gemeente opgedragen jaarlijks de overlast te monitoren. Immers, het onderwerp geluidsoverlast kenmerkt zich vooral door termen als een subjectieve beleving. Dan is het noodzakelijk om de feiten te meten en er is vorig jaar gemeten. Bij drie grote evenementen zijn er op diverse plaatsen in de omgeving van het Stadspark decibel-metingen gedaan. Bovendien hebben de Stadgers in groten getale melding gedaan van die overlast. Wat zou er nu logischer zijn dan de decibel-metingen uit die wijk te vergelijken met de meldingen van die week. Dan weet je precies bij welke decibel-hoogte er overlast wordt ervaren en je weet ook waar die overlast wordt ervaren. Concretere gegevens op basis waarvan je een zinvolle discussie kunt hebben. Toch heeft de gemeente deze gegevens niet bijgevoegd in de vergaderstukken. De discussie die hier nu plaatsvindt, vindt plaats op basis van een vijf jaar oud rapport en een technisch ingewikkelde presentatie van een geluidsexpert, die overigens ook heeft benadrukt dat er vooral gemeten moet worden. Als Stadspark Natuurlijk! hebben we actief meegewerkt aan die metingen. We hebben onze woningen, tuinen en balkons opengesteld voor de gemeente om te meten, maar wij hebben geen terugkoppeling gekregen van de gemeente. Niemand, bij wie gemeten is, heeft van de gemeente te horen gekregen hoeveel decibel er was. Ook nu, bij dit agendapunt, ontbreekt die informatie. Ik moet zeggen dat me dit bijzonder teleurstelt. Waarom overlast meten als je er dan nu, op dit punt, waar het zo handig zou zijn om het te weten, niets mee doet? Dan moet ik eigenlijk denken aan een uitspraak die Alfred ook al heeft gedaan in variaties. Die heb ik vaak gehoord van mensen van de gemeente of van mensen die wij vroegen naar de overlast en die is: 'Er zal altijd overlast blijven.' Dat is een waarheid als een koe. Dat is een nietszeggende opmerking. Het gaat erom: waarom maak je die opmerking? Wat is de intentie met die opmerking? Dan zijn er eigenlijk twee mogelijkheden. De een is gewoon onverschilligheid, want dan bedoelt de spreker: "Jij hebt

overlast? Goh, wat jammer, zeg. Nou, dat is vooral jouw probleem. Wij doen er niks mee." Het kan ook zijn dat het om oprechte bezorgdheid gaat: "Goh, we weten niet of we alle overlast kunnen voorkomen, maar we gaan er wel ons best voor doen." Beste raadsleden, ik hoop dat u vanuit die tweede gedachte bereid bent om zo dadelijk de discussie te voeren en dat u daadwerkelijk bereid bent om te praten over mogelijkheden om overlast te voorkomen. Dank u wel.

00:27:06

Voorzitter: Dank u wel. Heel mooi binnen de tijd. Zijn er vragen voor mevrouw Pijttersen? Nee, hartelijk dank. Dan zou ik verder nog Paul Grimmus van Paradigm willen uitnodigen.

00:27:31

De heer Grimmus (inspreker): Goedenavond allemaal. Mijn naam is Paul Grimmus. Ik ben inderdaad van Paradigm, maar ook van de stichting Groenn – dat is pas opgericht - voor het verduurzamen van evenementen en van coöperatie De SuikerBiedt. Deze brief, die ik voor ga lezen, is geschreven en ondertekend door een aantal partijen, waaronder het Bevrijdingsfestival, Eurosonic Noorderslag, Paradigm, Stadspark Live, 4PM, Suiker Events, de Graanfabriek, CPE Events, Kopjek en Noorderzon. Een hoogwaardig en dynamisch cultureel aanbod is van essentieel belang om een aantrekkelijke stad te zijn. Festivals en evenementen vormen hierin een belangrijke schakel. De evenementen-sector in Groningen zorgt jaarlijks voor tientallen grote en kleinschalige evenementen, waarin totaal ruim twee miljoen bezoekers op af komen. De evenementen zijn divers van aard en bezoekersprofiel. Groningen heeft mede hierdoor een aantrekkelijk en uniek vestigingsklimaat voor zowel bewoners als bedrijven. Wij maken het cultuuraanbod van Groningen en toegankelijker en aantrekkelijker. We spelen in op veranderende trends. We zijn vernieuwend in onze producties, artistieke innovatie en interdisciplinaire samenwerkingen. Talentontwikkeling en educatie zijn in onze business een vanzelfsprekend onderdeel. Naast de ontmoetingen tussen makers en bezoekers vinden we uitwisseling van kennis en ervaring tussen professionals van groot belang. Dat kan zowel gaan om artistieke verbindingen, maar ook om het gezamenlijk optrekken in maatschappelijke ontwikkelingen als verduurzaming en geluidsbelevingsvraagstukken. Het organiseren van een muziekevenement zonder enige hinder is inderdaad een utopie. Bij grootschalige geluidsevenementen is er altijd een zekere mate van geluidshinder voor omwonenden. Dit probleem wordt breed erkend door de sector en heeft al jaren onze oprechte en professionele aandacht. Wij doen er, binnen de gestelde kaders en mogelijkheden alles aan om de overlast zoveel mogelijk te beperken. Wij informeren omwonenden voorafgaand aan het evenement en nodigen hen uit voor een kennismaking en rondleidingen. We zijn bereikbaar voor klachten, vragen en opmerkingen en we nemen onze verantwoordelijkheid op productioneel- en technisch vlak om de hinder zoveel mogelijk te beperken. We hebben belang bij een goede relatie met onze bureaus en daar investeren wij in. We hebben echter ook te maken met een aantal niet- beïnvloedbare factoren, zoals windrichting of luchtvochtigheid. Deze factoren kunnen nadelige effecten hebben op de ervaring en beleving van de omwonenden. Er wordt momenteel hard gewerkt aan landelijke richtlijnen over geluidsbelasting bij evenementen. Alle evenementen-organisaties in Groningen zijn hiervan op de hoogte en hanteren deze richtlijnen tijdens het uitvoeren van hun evenementen. In het licht van deze landelijke ontwikkeling en het nieuw te formuleren evenementenbeleid van de gemeente Groningen, nodigen wij zowel de

gemeenteraad als de omwonenden en alle andere geïnteresseerden uit om samen met ons de dialoog aan te gaan. Op het vlak van verduurzaming hebben wij eenzelfde stap gezet met Groenn, een Gronings kennisplatform voor het verduurzamen van evenementen.

00:30:49

Voorzitter: Komt u tot een afronding?

00:30:50

De heer Grimmus (inspreker): Ja, de laatste zin. Laten we met de juiste intenties en ambities, voorzien van de juiste kennis en informatie, samen nadenken en praten over een gezond, werkbaar en uitvoerbaar beleid dat past binnen de landelijke kaders, zodat wij in Groningen een voorbeeld mogen zijn voor de rest van Nederland en onze unieke evenementen en festivals weten te behouden voor nu en in de toekomst, want Groningen zijn we samen. Dank u wel.

00:31:14

Voorzitter: Hartelijk dank. Ik zie wat vragen. Eerst Daan Swets.

00:31:20

De heer Swets (Student en Stad): Dank u wel voor het verhaal. Ik had even een vraag: het is al een paar keer naar voren over decibel-normen. In uw expertise, denkt u dat de evenementen, zoals ze nu worden gehouden, zo kunnen blijven worden gehouden wanneer die decibel-norm met vijf of tien omlaaggaat?

00:31:38

De heer Grimmus (inspreker): Nee, ik denk dat een aantal evenementen de stad zullen verlaten en dat bezoekers naar andere steden zullen vertrekken.

00:31:50

Voorzitter: Dank u wel. Zag ik nog een vraag aan die kant? Nu wel van D66.

00:31:57

Mevrouw Martinez-Doubiani (D66): Dank u wel, Voorzitter. Bedankt omwonenden en jullie voor het inspreken. Ik heb namelijk twee vragen, want u spreekt ook uw zorgen uit. Voelt u zich gehoord door het college? Zijn er gesprekken met u gevoerd?

00:32:13

De heer Grimmus (inspreker): Nee, er zijn nog geen gesprekken gevoerd. Ik was ook verrast van deze dag. Daar heb ik pas vorige week hoogte van gekregen. Wij zijn dus, als festivalorganisaties, deze week druk bezig geweest om deze brief op te stellen en met elkaar een soort coalitie te vormen. Nee, wij zijn niet uitgenodigd voor gesprekken. Dat is dus onze uitnodiging die wij doen om hierover met de sector in gesprek te gaan, want er gebeurt heel veel. Dat heeft Peter van der Geer ook laten zien en we zullen toch de dialoog moeten voeren met elkaar.

00:32:46

Mevrouw Martinez-Doubiani (D66): Als tweede vraag: u benoemde dat jullie investeren om geluid - wat Peter vorige week zei - te manipuleren. Zouden jullie misschien kunnen toelichten wat erin geïnvesteerd wordt?

00:33:00

De heer Grimmus (inspreker): Wij hebben op ons festival altijd een gigantische controle-unit

waar allemaal mensen werken die het geluid monitoren. We meten in de omgeving en we hebben meetpunten op onze podia. Wij zetten cardioïdische systemen neer op al onze podia van de allerhoogste kwaliteit. We kunnen deze systemen sturen per frequentie, dus wij monitoren ook welke frequenties in de wijken voor overlast zorgen en daar draaien we vervolgens 'real life' aan de knoppen. We maken van tevoren vaak een geluidsrapport. Wij richten onze stages de juiste kant op, zodat het niet de stad ingaat en ga zo maar door. We doen daar echt heel veel aan.

00:33:45

Voorzitter: Dank u wel. Dan zal ik verder nog wat andere handen omhoog. De heer Ram van de PVV.

00:33:52

De heer Ram (PVV): Dank u wel, Voorzitter. Mijn eerste vraag gaat over de bastonen, die al eerder genoemd zijn door de heer Somsen. Kunt u daar iets meer over vertellen hoe u dat kunt beïnvloeden? Want dat is een van de dingen die storend is. De andere vraag die ik heb is: een van de oplossingen wordt gezocht in de spreiding van de tijd van de evenementen. Hoe kijkt u daartegenaan?

00:34:17

De heer Grimmius (inspreker): Paradigm festival is, in tegenstelling tot wat er gezegd werd, niet drie maar twee dagen. Wij waren een driedaags evenement. We zijn op eigen initiatief teruggegaan naar twee dagen. De bastonen zijn controleerbaar te maken door cardioïde opstellingen. Dat betekent dat je - om het even in Jip en Janneke-taal uit te leggen - twee basspeakers naar voren richt en een naar achter. Dat zorgt voor een uitdoving van tonen die naar achteren gaan. We richten ons steeds van de stad af. Die cardioïde-systemen zorgen dus voor een mate van uitdoving. Tegenwoordig werken wij met D&B-geluid en dat is top van de wereld. Die bouwen tegenwoordig zelfs de speakers cardioïde. Die technologie gaat heel erg snel. Dat zijn de manieren om daarmee om te gaan. De spreiding: het Stadspark en Suikerterrein zijn samen één locatieprofiel. Toen we daarnaartoe verhuisden was er sprake van dat het beide aparte locatieprofielen zouden worden, maar dat is uiteindelijk samengevoegd. We moeten de dagen verdelen die er zijn binnen één locatieprofiel met het Stadspark, dus dat is al een mate van spreiding.

00:35:33

Voorzitter: Hartelijk dank. Zijn er nog meer vragen vanuit de raad? Nee, dan gaan we nu over naar de bespreking. Hartelijk dank aan u en aan alle insprekers. Vanuit de raad zou ik eerst graag de indienende partijen het woord willen geven. Kan ik beginnen bij de Partij voor de Dieren?

00:35:59

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Jazeker. Dank, Voorzitter. Allereerst dank aan alle insprekers. Dank dat jullie hier zijn. Jullie verhalen en ervaringen zijn namelijk precies de reden waarom wij dit hebben geagendeerd. Een van jullie vertelde mij in een eerder gesprek: "Het is niet te negeren en het went nooit." Ik ben nu een jaar raadslid en ik heb nergens zo veel mailtjes over gekregen als over geluidsoverlast rondom het Stadspark en het Suikerunieterrein. Wat doet geluidsoverlast voor omwonenden? Het heeft invloed op alles. Denk aan slaap, gezondheid, sociale contacten, werk en studie. Van ons mag het wel een

tandje minder. Duidelijk is dat de druk van de zuidwestkant van de stad af moet qua grote evenementen. Wat de Partij voor de Dieren wil doen, is luisteren naar onze inwoners. Vanmiddag werd het agenderingsverzoek op Twitter door D66 conservatief genoemd en dat stelt me dan erg teleur. Het tegenovergestelde is namelijk waar. We kunnen, als progressieve gemeente, namelijk het heft in eigen handen nemen en het opnemen voor onze bewoners. Dat is een politieke keuze. Wat de Partij voor de Dieren wil doen, is regulering van evenementen. We hebben hiervoor verschillende ideeën, die we graag aan de wethouder meegeven voor het strategisch evenementenbeleid dat we in mei bespreken. We zijn ook benieuwd naar de ideeën van andere partijen, want daarvoor zitten we hier. Wat we weten is dat geluidsoverlast niet alleen met het aantal dBA of dBC te maken heeft - dat hebben we vorige week gehoord - maar ook met vooral de duur en hoeveelheid van evenementen. Daarom willen we kiezen voor meer grip op evenementen. De druk van zuidwest betekent voor ons om te kiezen voor differentiatie per locatie per evenement. Dat betekent dat we ervoor kunnen kiezen om minder dance-events met harde lage tonen te laten plaatsvinden op het Suikerunieterrein, bijvoorbeeld, en meer te spreiden over de stad. Dus een herziening van de locatieprofielen. Dan over de klachtenprocedure: allereerst moet er beter en eerder geïnformeerd worden over evenementen.

00:37:56

Voorzitter: U heeft een interruptie van het CDA.

00:37:59

Mevrouw Armut (CDA): Voorzitter, ik hoor namelijk over bijvoorbeeld het toestaan van dance-events op het Suikerterrein. In 2020 is er door het CDA een motie ingediend, die werd destijds gesteund door de Stadspartij en de SP, over het maken van een locatieprofiel van het Suikerterrein en het Stadspark en de Drafbaan. Zou de Partij voor de Dieren daar iets in zien om dat opnieuw te bekijken? Dus er een locatieprofiel van te maken, zodat je daardoor echt op zoek moet gaan naar andere locaties voor evenementen. Dus meer spreiden.

00:38:32

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Ik was toen nog geen raadslid en ik weet niet wat de reden was dat we toen dat voorstel niet steunden, dus daar moet ik later even op terugkomen. Ik ga door met mijn woordvoering over de klachtenprocedure. Er kan per locatie een geluidskalender komen en beter aangegeven worden waar en wanneer er geklaagd kan worden. Er moet een telefoonnummer bekend zijn en er moet worden opgenomen. Wat ons betreft moet er nazorg plaatsvinden bij klachten en een goede monitoring van klachten plaatsvinden.

00:39:02

Voorzitter: U heeft nog een interruptie van Student en Stad.

00:39:07

De heer Swets (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. Ik hoorde de Partij voor de Dieren praten over het verplaatsen van dance-events van het Suikerunieterrein. Heeft de Partij voor de Dieren dan ook een voorstel waar die dance-evenementen dan zouden moeten plaatsvinden binnen de gemeente?

00:39:24

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Dank, goede vraag. Ik had het niet over het

verplaatsen, maar over het verspreiden. Ik denk dat we buiten de gemeente moeten kijken of daar meer locaties voor geschikt zijn. In ieder geval moet de druk van de zuidwestkant af, want zoals we hebben gehoord, alle dance-events vinden daar plaats en daar moeten we vanaf. Dan het slot over de klachtenprocedure. We moeten niet denken dat we er zijn met alleen een betere klachtenprocedure. Daar wordt de overlast namelijk niet minder van. We pleiten voor meer rust en differentiatie per locatie om de druk en overlast te verlichten en te verspreiden. Tot zover.

00:40:04

Voorzitter: Hartelijk dank. Wie mag ik dan het woord geven? De heer Moerkerk.

00:40:13

De heer Moerkerk (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, Voorzitter. We hebben mede dit agendapunt geagendeerd. De hoofdreden daarvoor is dat er nog steeds bij ons de vraag is: waarom kan een gemeente niet haar klachtenpunt netjes openzetten, een telefoon, tijdens het evenement? Het zijn een aantal evenementen. Het zijn er echt niet een paar honderd waar het voor nodig is. Bij de grote events, waarom neemt de gemeente met duizenden medewerkers niet haar telefoon op om burgers aan te horen? Ook omdat burgers die klagen, die echt de energie voelen om dat te doen, het kanariepietje in de mijn zijn van: wat speelt er zich af? Dan weten we waar wat speelt, hoe erg het is en waar het ongeveer vandaan komt en kunnen we daarop sturen. We hebben het niet geagendeerd om de culturele sector in de weg te zitten en om een van de mensen hier te bashen of te zeggen dat ze het niet goed doen. Ik geloof, als het gaat om geluidsbeperking, dat er veel technische ontwikkelingen zijn - dat hoor ik hier ook - die absoluut relevant zijn om een kans te geven. Wij denken niet dat de decibel-norm naar beneden moet. Dat vinden we toch een soort van kapitaalvernietiging van bijvoorbeeld het Stadspark waar we, ik geloof, twee miljoen in geïnvesteerd hebben en straks niet genoeg geluidsdagen hebben om iets te doen. De balans moet gevonden worden in techniek, voorlichting en een luisterend oor. Vooral het luisterende oor naar burgers is de reden dat wij op het agenderingsverzoek staan.

00:41:39

Voorzitter: U heeft een interruptie van de D66. Oké, dat is goed. Dan kijk ik even rond of nog een van de anderen wil? De SP wil? Ook niet. Zijn er verder nog andere indieners die graag eerst het woord willen? De SP.

00:41:59

Mevrouw Mertens (SP): Dank u wel. Dat bedoelde ik net inderdaad. Ten eerste, heel erg bedankt voor iedereen die vandaag aanwezig is, zoals de Partij voor de Dieren al vertelde. Dat is de reden waarom we hier zitten en waarom we dat doen. Dus heel fijn om jullie verhalen te horen, ook van beide kanten wat dat betreft. Een ding, wat er heel duidelijk door wordt, is dat geluidsoverlast samenhangt met veel factoren. Het is complex, maar dat er geluidsoverlast plaatsvindt is wel duidelijk. Dat we er iets mee moeten doen ook. Dat is inderdaad niet om de cultuursector dwars te zitten. Ik denk dat het heel mooi is dat we die in Groningen hebben en dat het groeit en bloeit, maar als zo veel klachten binnenkomen en zo veel mensen overlast hebben, is het zeker iets waar we wat mee moeten als raad. We horen dat inwoners niet kunnen slapen van het geluid en dit heeft zowel mentale- als fysieke gevolgen. Zowel de klachtmelding als de nazorg laat, wat betreft de SP, te wensen over. Ik denk dat we hier een heel grote stuk in kunnen verbeteren. Los van het geluid komen er veel

klachten binnen over de overlast van feestvierders die van- en naar het evenement lopen. Het is niet alleen het geluid, maar het is het geheel waarvan ik denk dat het problematisch wordt. Daarom stellen we een paar standpunten voor. Ik hoorde het Alfred Somsen, als ik je naam goed zeg, al eerder benoemen: bijvoorbeeld afwisseling van locatie en geluidsniveau, maar ook de duur en het karakter van het evenement kan al een hele hoop uitmaken. Deze worden als grote factor gezien van overlast en door hiermee te wisselen leg je minder druk op de omwonenden. Ook kunnen we volgend jaar in januari gaan bekijken naar de Gebiedsvisie en of we daar een groot gebied van kunnen maken. We merken dat er meerdere kleine gebieden zijn waar aparte overlast-dagen voor geteld worden. Als we dit gaan rekenen als één gebied kan het een verlichting geven, omdat we het daardoor meer verspreiden over de stad en de druk op het zuiden en westen daardoor afneemt. Ook vinden wij dat de klachtenprocedure en berichtgeving veel beter kan. Omwonenden voelen zich duidelijk niet gehoord. Deze moeten veel eerder op de hoogte gebracht worden. Ik las dingen over dat bepaalde evenementen een dag van tevoren aangekondigd worden. Dat is natuurlijk veel te laat. Dit kan veel eerder en ik denk dat het dan beter is om ermee om te gaan. Ook de klachtenmelding, dat er geen telefoonlijn meer is of bijvoorbeeld nazorg dat de klachten opgepakt worden of dat we hier nog iets mee doen, kan gewoon een stuk verbeteren. Ik vraag me vooral af wat het college van deze voorstellen vindt en of het misschien meegenomen zou kunnen worden in het strategisch evenementenbeleid van mei als we het daar toch over gaan hebben? Dank u wel.

00:44:34

Voorzitter: Hartelijk dank. Is dat een woordvoering of een vraag? Wordvoering, oké. Ik kijk eerst even naar de laatste indiener. Wil jij ook nog graag een woordvoering? Dat mag dat eerst. Dat is de beloning voor als je het indient.

00:44:49

De heer Van de Vendel (GroenLinks): Dank u, Voorzitter. Mooi om te zien hier een goed voorbeeld van democratie en het mooie van het goede van Groningen. We wisselen met elkaar standpunten en meningen uit, maar bovenal is het de wens van iedereen hier in de zaal om dit samen op te lossen en te kijken wat er wel mogelijk is. Het is belangrijk. We zijn een bruisende gemeente met veel verschillende evenementen-organisatoren en initiatieven. Dat koesteren we en willen we steunen, maar we zien dat door het bruisen van de stad en de gemeente voor veel mensen veel woongenot verloren gaat.

00:45:24

Voorzitter: U heeft een interruptie van D66.

00:45:28

Mevrouw Martinez-Doubiani (D66): Dank u wel, Voorzitter. Ik zit hier even te luisteren en dat een aantal partijen dit onderwerp hebben geagendeerd kan ik plaatsen, maar ik vind het toch wel erg bijzonder dat uitgerekend GroenLinks onder deze agendering staat. Bijzonder, omdat een paar jaar geleden jullie grote ambities hadden - net zoals ons en ik hoop nog steeds - voor grootschalige evenementen en nu dus de geluidsnormen ter discussie stellen. Terwijl wij zojuist hoorden wat voor impact dit kan hebben op deze ambities. Dus mijn vraag is: staan jullie nog steeds voor deze grote ambities of heeft GroenLinks nu een beetje last van geen actieve herinneringen?

00:46:08

De heer Van de Vendel (GroenLinks): Dat laatste absoluut niet. Daar heeft, volgens mij, maar één politicus in Nederland veel problemen mee. Ik ben heel blij dat je de vraag stelt. Nee, daar hebben wij absoluut geen last van. We zijn nog steeds heel trots en blij met wat we hier met zijn allen neer weten te zetten in Groningen, maar we zien - ik denk dat ik dan direct door kan gaan met mijn woordvoering - dat er een grote druk ligt op de westkant van de stad. Dat heeft eigenlijk te maken met een ongelukkige samenloop van omstandigheden daar. Er is een toename van techno, zo kunnen we dat zeggen. Dat is een hele populaire muziekstroming en die veroorzaakt veel overlast. Er is daar nu een combinatie van zowel clubs als de Totohal en andere zaken die allemaal geluid toevoegen aan de mix en daarmee een onevenredige druk leggen op dit gedeelte van de stad. Juist horen we de klachten en zorgen van de inwoners en die willen we graag heel serieus nemen.

00:47:22

Voorzitter: Dan eerst D66.

00:47:27

Mevrouw Martinez-Doubiani (D66): Dat is heel mooi, maar ik zou graag willen weten van GroenLinks of jullie nou wel of niet voorstander zijn van strengere restricties met betrekking tot geluidsnormen.

00:47:37

De heer Van de Vendel (GroenLinks): Volgens mij hebben we nergens, ook in het agenderingsverzoek, genoemd dat we zijn voor strengere restricties van de geluidsnormen. We zijn wel voor het kijken naar wat er mogelijk is om de overlast te beperken en hoe we met elkaar in gesprek gaan. We reflecteren dus op de huidige situatie en kijken wat er beter kan om zo de overlast voor de inwoners beter te maken in samenspraak met de evenementen-sector, de gemeente en de inwoners. Misschien dat daar keuzes gemaakt moeten worden om te kijken naar de spreiding van evenementen in de gemeente. Dus dat we als gemeente moeten zoeken naar wellicht nieuwe locaties om op die manier de spreiding beter te maken. Dat is zeker een onderdeel van de mix.

00:48:20

Voorzitter: U heeft eerst nog een vraag van de PVV.

00:48:24

De heer Ram (PVV): Nou valt net mijn laptop uit. Ik heb een vraag aan GroenLinks. Mijn mond valt open van verbazing. Destijds waren wij, als PVV, tegen het afschaffen van de Drafbaan en hebben we gewaarschuwd voor overlast van evenementen. Na zoveel miljoenen investeringen maakt GroenLinks nu een draai en zegt: "Ja, we moeten toch maar gaan spreiden." Gaat u dan opnieuw een terrein voor miljoenen investeren? Ik snap dit gezwalk helemaal niet. Ik ben er echt een beetje verbolgen over eerlijk gezegd, Voorzitter. Kunt u daarop reageren, GroenLinks?

00:49:03

De heer Van de Vendel (GroenLinks): Zeker, kan ik dat. Ik denk dat we een toename zien van... Ten eerste, de voornaamste overlast-meldingen komen niet vanuit het Stadspark en helemaal niet vanuit de grootschalige muziekevenementen daar.

00:49:27

Voorzitter: De publieke tribune moet in principe niet praten tijdens het debat, dus graag het woord aan de raadsleden.

00:49:34

De heer Van de Vendel (GroenLinks): Er is daar nu een ongelukkige samenloop van omstandigheden die plaatsvindt en we willen daarmee kijken naar een oplossing. Zit dat in de technische mogelijkheden? Zit dat in de dagen? Zit dat in de momenten? Zit dat in de plek? Ik denk dat we daar met zijn allen het gesprek over moeten voeren. Het Stadspark is nog steeds een hele goede locatie voor grootschalige evenementen. We zijn enorm blij dat het er is.

00:50:01

Voorzitter: Dan heeft u nog een vraag van Daan Swets van Student en Stad.

00:50:05

De heer Swets (Student en Stad): Dank u wel. Om even terug te komen op de vraag van de D66: ik hoor u het erover hebben dat er meer gespreid moet worden om de overlast te voorkomen, maar dat u wel de evenementen, zoals die nu zijn, grotendeels in ieder geval wilt behouden. Kan ik daar dan de conclusie uittrekken dat GroenLinks de geluidsnormen niet wil verlagen, dus dat het geen optie is voor GroenLinks?

00:50:34

De heer Van de Vendel (GroenLinks): Het is niet zozeer geen optie om de geluidsnormen te verlagen. Het is nu niet aan de orde. Als wij er samen met de sector achter komen en bespreken dat het ook mogelijk is om met een andere geluidsopstelling dezelfde ervaring te realiseren, dan kunnen we inderdaad die normen bespreken. Dat is in samenspraak met de evenementen-sector. We kunnen nu niet zeggen: we gaan met zijn allen het geluid naar beneden doen. Dan krijg je het probleem wat in Amsterdam ook heerst. Daar kun je nu geen straatbarbecue meer geven, want dan is het niveau te hoog. Dus heeft elke locatie een uitzondering om nog een feest te kunnen geven. Dat schiet ook niet op. Daar hebben ze zichzelf mee in de voet geschoten.

00:51:17

Voorzitter: Gaat u door met uw woordvoering?

00:51:18

De heer Van de Vendel (GroenLinks): Ik ga nog even door met mijn woordvoering.

00:51:19

Voorzitter: U heeft niet zoveel tijd meer.

00:51:22

De heer Van de Vendel (GroenLinks): Belangrijke dingen die wij mee willen geven aan het college zijn uiteraard de monitoring van de klachten. Als het niet mogelijk is om de telefoonlijn te doen, is het misschien een mogelijkheid om een callcenter voor deze tijden in te huren. Daarnaast uiteraard goede communicatie. Ik denk dat het belangrijk is om te ondersteunen dat de best practices goed worden uitgewisseld binnen de evenementen-sector en dat we daarmee samen kijken wat er nodig is in de evenementen-sector om de overlast zo laag mogelijk te houden en te maken. Laten we samen als gemeente, organisatoren en inwoners vooral kijken naar wat er wel mogelijk blijft.

00:52:10

Voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik nu de zaal rond. D66. Nee, er is geen tijd meer voor vragen.

00:52:23

Mevrouw Martinez-Doubiani (D66): Voor de woordvoering neem ik aan?

00:52:25

Voorzitter: Ja.

00:52:25

Mevrouw Martinez-Doubiani (D66): Dank u wel, Voorzitter. Voorzitter, onze gemeente staat om veel bekend. Groningen staat onder andere bekend om haar bruisende karakter, de diversiteit aan festivals, evenementen zoals Noorderzon, Stadspark Live, Eurosonic - dat laatst weer mocht plaatsvinden - Paradigm en we zijn ook nog de Europese popstad. D66 is een progressieve partij - ik wil dat even pareren aangezien er zonet iets werd gezegd over D66 - die trots is op haar bruisende stad vol cultuur en muziek en heeft zich hier altijd al voor ingezet en zal dit ook duurzaam blijven doen.

00:53:03

Voorzitter: U heeft een interruptie van de Partij voor de Dieren.

00:53:06

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Dank. U zegt dat het goed en u heeft gelijk. We kiezen er als gemeente voor om zoveel mogelijk mensen lol aan te bieden. Vindt u dan ook niet dat we daar de gevolgen van moeten inzien voor de omwonenden?

00:53:20

Mevrouw Martinez-Doubiani (D66): Ik vind dat we zeker als gemeente moeten kijken naar wat we kunnen doen om overlast te beperken. Ik vind ook, dat als wij een grote stad in het noorden zijn met een bruisend karakter, dat we daar ook naar de context moeten kijken en een juiste context moeten plaatsen.

00:53:42

Voorzitter: U heeft toch een vervolgvraag.

00:53:45

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Wat wilt u precies doen om de overlast te beperken?

00:53:50

Mevrouw Martinez-Doubiani (D66): Er zijn zojuist meerdere punten aangesteld. Van de zeven punten die de heer Somsen heeft genoemd, zijn er ook een paar van. Wij neigen niet naar geluidsnormen, dBC's, verminderen.

00:54:10

Voorzitter: Gaat u door met uw woordvoering.

00:54:13

Mevrouw Martinez-Doubiani (D66): Dan ga ik door waar ik was gebleven. Naast dat al deze evenementen leven in de brouwerij brengen hier in onze prachtige gemeente zorgt het ook voor vele arbeidsplaatsen binnen onze gemeente. Uit onderzoek van Berenschot laatst, tussen de 150 en 181 banen, maar ook stageplaatsen voor het mbo. Ook speelt de

evenementenbranche een grote rol voor onze lokale ondernemers, de Groningse economie en het vestigingsklimaat, laten we dat niet vergeten. Voorzitter, dan nu wat vanavond in het debat ter discussie staat: de geluidsoverlast die omwonenden ervaren, maar ook de geluidsnormen. Het is al gezegd: voor een grote stad als Groningen met een bruisend karakter zijn evenementen zonder enige hinder bij omwonenden inderdaad een utopie en dat erkennen wij ook. Het werd vorige week duidelijk bij de informatiesessie en zonet ook door verschillende sprekers benoemd. Dit neemt niet weg dat deze overlast voor omwonenden serieus moet worden genomen, dat er verantwoordelijkheid moet worden genomen en dat we moeten kijken welke andere mogelijkheden er zijn om die in te perken. Wij vragen ons wel af of de geluidsnormen verminderen hier het antwoord op is. Wat ik mij ook afvraag is dat een paar partijen dit hebben geagendeerd en in de memo van uw eigen college wordt aangegeven dat het naar beneden bijstellen van de geluidsnormen, want dit staat nu deels ter discussie, niet per se tot een daling van de overlast zal worden ervaren. Wij delen de mening van het college en hebben een paar vragen. Ik zie een vraag uit de andere kant komen.

00:55:53

Voorzitter: Dan mag de vraag eerst. In principe is het aan de Voorzitter om te zeggen wanneer een vraag mag, maar gaat u maar met de vraag.

00:56:02

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): U zegt dat het college heeft gezegd dat het omlaaghalen van de geluidsnormen niet per se werkt. Niet per se betekent niet dat het niet werkt, dus dat het wel kan werken.

00:56:16

Mevrouw Martinez-Doubiani (D66): Dan stel ik een vraag terug: is er een onderzoek of iets waaruit blijkt dat het wel heeft gewerkt op andere plekken? Volgens mij wordt er in de memo of een evaluatie van een tijdje terug gezegd dat het er niet is. Als ik nog mijn woordvoering kan afronden? Ik was bij de vragen, want wij vragen ons af in hoeverre er door het college gesproken is met de evenementenbranche? Ziet het college dat, wanneer er meer restricties komen voor de geluidsnormen, er misschien onwenselijke scenario's kunnen optreden die impact kunnen hebben op ons bruisende karakter, maar ook op de lokale ondernemers? Aan welke knoppen ziet het college de mogelijkheden om te kunnen draaien? Welke van die zeven punten? Tot slot vragen wij ons af of het college bereid is te kijken naar voorbeelden van bijvoorbeeld de gemeente Zwolle, waar toezichthouders wel bereikbaar zijn op een nul zes-nummer voor omwonenden om hun klachten te melden met betrekking tot evenementen? Wat betreft de digitale klachtenprocedure...

00:57:26

Voorzitter: Komt u graag tot een afronding.

00:57:28

Mevrouw Martinez-Doubiani (D66): Wat betreft de digitale klachtenprocedure vinden wij dat het toegankelijk moet zijn voor alle omwonenden om hun klacht te kunnen melden en dat verantwoordelijkheid moet worden genomen. Dat was het, Voorzitter.

00:57:41

Voorzitter: Dank u wel. Welke fractie mag ik het woord geven? Het CDA.

00:57:47

Mevrouw Armut (CDA): Dank, Voorzitter. We wonen in een bruisende gemeente waarin mooie evenementen kunnen worden georganiseerd die mensen samenbrengen. Bijvoorbeeld op Koningsdag en Bevrijdingsdag, maar ook op de vele andere evenementen die worden georganiseerd. Tegelijkertijd hebben we het ons als raad aan te trekken als we de vele klachten zien en ook als we de insprekers horen en ons proberen in te leven in de overlast die veel mensen ervaren. Die klachten zijn soms heel pijnlijk. Mensen die week na week last hebben van de bastonen, die voor de bezoekers van de evenementen toch een stuk lekkerder klinken. Natuurlijk heb je in een stad te maken met overlast, maar wat zou het al helpen als evenementen beter werden verspreid. We hebben nu namelijk te maken met twee terreinen: Suikerterrein en de Drafbaan. Hemelsbreed op minder dan 1.000 meter afstand van elkaar, maar wel op beide locaties veel overlastgevendende evenementen. Door dit locatieprofiel één locatieprofiel te maken kunnen we omwonenden een leefbare situatie waarborgen, waarbij weekenden met evenementen, waar enige overlast geaccepteerd moet worden, worden afgewisseld met weekenden waarin zij geen overlast zullen hebben. Wat het CDA betreft is het daarom tijd voor een tweede kans van de motie, die in 2020 door het toenmalig raadslid Ubbens werd ingediend en destijds door de Stadspartij en SP werd gesteund. We hopen dat er nu meerdere partijen aansluiten. Daarin stellen we exact dit voor. We zijn benieuwd wat het college daarin ziet. Tenslotte nog over het artikel wat vandaag verscheen over het jaarverslag van de Ombudsman. Het is al een paar keer genoemd dat klachten maken op dit moment alleen digitaal mogelijk is. Wij vinden dat die communicatie heel goed mogelijk moet worden gemaakt op verschillende manieren. Maak het makkelijk voor iedereen om de gemeente te bereiken en daar hoort echt een telefoon bij. Wat de inspreker nog noemde over die evenementenkalender: ik ben benieuwd hoe het college daarnaar kijkt en of het college daarin misschien nog verbeterpunten ziet? Dank u wel, Voorzitter.

00:59:38

Voorzitter: Hartelijk dank. Welke fractie mag ik dan het woord geven? Student en Stad.

00:59:45

De heer Swets (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. Allereerst mijn dank aan alle insprekers, zowel de bewoners als ook de organisatoren van de evenementen. Ik wil graag benadrukken dat we allemaal begrijpen dat geluidsoverlast een serieus probleem kan zijn voor omwonenden van evenementen en dat we samen op zoek moeten gaan naar een oplossing. Ondanks dat is het verlagen geluidsnormen, wat Student en Stad betreft, absoluut geen optie. Wanneer de geluidsnormen van de Suikerzijde of het Stadspark verlaagd worden, betekent dat concreet dat de evenementen die er nu georganiseerd worden niet meer in dezelfde vorm kunnen worden gehouden. Dat is denk ik wel even goed om te beseffen. Hetzelfde geldt, wat ons betreft, voor de duur van deze evenementen. Ook dit tast het karakter van de evenementen aan. Groningen is een prachtige en bruisende stad waar mensen graag willen wonen, werken en studeren en ook technofeesten, zoals bijvoorbeeld Paradigm, zijn belangrijk voor Groningen. Ze trekken een groot publiek van binnen en buiten de stad en dragen bij aan de levendige cultuur van onze stad. In de afgelopen jaren heeft het college flink ingezet op het aantrekken van meerdere grote evenementen. Denk daarbij aan Guns N' Roses en Greenday in het Stadspark, waar ruim 50.000 mensen genoten van de

muziek. Wij vinden dat een hele mooie ontwikkeling, maar wel eentje waarbij de verantwoordelijkheden van de gemeente toenemen. Nu zien we dat er veel verantwoordelijkheden bij de organisaties van evenementen worden neergelegd en dat de gemeente best iets meer zou kunnen doen om overlast te verminderen. Zoals al gezegd, het naar beneden bijstellen van geluidsnormen blijkt niet per se tot een vermindering van klachten te leiden. Wat wel tot een afname in de ervaren geluidsoverlast kan leiden, is het toegankelijk maken van het indienen van klachten. We willen daarom graag dat het college het advies van de Ombudsman overneemt en ervoor zorgt dat er ook buiten kantoortijden telefonische klachten kunnen worden ingediend. Wat ons betreft zou dat gemakkelijk kunnen door daarvoor bijvoorbeeld een callcenter in te schakelen, zoals GroenLinks al aangaf.

01:01:35

Voorzitter: U heeft een interruptie van het CDA.

01:01:37

Mevrouw Armut (CDA): Dank, Voorzitter. Ik hoor Student en Stad veel argumenten aandragen waarom evenementen zo belangrijk zijn. Ik hoor ook het sluitstuk, de klachtenprocedure beter maken, maar ik ben benieuwd of Student en Stad ook manieren in gedachten heeft om überhaupt te voorkomen dat er zoveel klachten zijn. Wij noemen bijvoorbeeld het verspreiden van evenementen. Ziet Student en Stad daar iets in?

01:02:00

De heer Swets (Student en Stad): Dan steelt het CDA al een klein stukje van de rest van mijn woordvoering. Ik zal er toch even kort op ingaan voordat ik daarmee verderga. Ja, wij zijn voor spreiding van evenementen. Meer spreiding en betere spreiding. Tegelijkertijd zien we ook dat bijvoorbeeld in 2018 er al een afname van het aantal klachten over Paradigm was van 80 procent en dat is onder de huidige geluidsnormen. Het kan ook een stukje gewenning zijn en dat de overlast, die hetzelfde is als een aantal jaar geleden, toch als erger wordt ervaren. Dan zal ik verdergaan met de woordvoering. We zien namelijk dat er in Groningen te weinig geschikte locaties voor grote evenementen zijn. Daardoor komt de druk van evenementen te veel op die weinig beschikbare locaties te liggen en ervaren de omwonenden veel overlast. Student en Stad wil daarom dringend aan de wethouder verzoeken om te kijken naar meer geschikte evenementenlocaties voor grote buitenevenementen in of net buiten de stad. Concluderend vindt Student en Stad dat Groningen evenementen moet omarmen en niet moet weggagen. Daarnaast kunnen wij ons prima vinden in een aantal van de maatregelen die al zijn genoemd om ervaren overlast te verminderen en pleiten dus voor meer evenementenlocaties in onze mooie bruisende stad. Dank u wel.

01:03:09

Voorzitter: U heeft nog een vraag van de heer Moerkerk.

01:03:13

De heer Moerkerk (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel. Ik ga deze vraag aan Student en Stad stellen, maar ik kan hem ook aan andere fracties stellen die destijds de investeringen in het Stadspark volmondig hebben gesteund om daar te investeren in de mogelijkheid meer evenementen te laten plaatsvinden. Ik stel hem aan Student en Stad. Die

investering is een jaar of drie geleden besloten er neer te leggen. Toen bestond al EenTwee. Toen hadden we al Paradigm en het Suikerunieterrein. Alles was er al wat er nu ook is. Dus toen zijn we, volgens mij, met open ogen naar iets toegelopen wat meer druk in die hoek betekent. Dan moeten we nu gaan verplaatsen. Dat kan, maar dan moeten we misschien tegen Paradigm zeggen: "Ga verhuizen." Ik kan dat mezelf niet uitleggen. De morele verantwoordelijkheid ligt niet bij mij, want ik was tegen de uitbreiding in het Stadspark, maar dat kun je toch niet maken naar een ondernemer die daar zijn tent runt? Want dat is wat u zegt.

01:04:11

Voorzitter: De vraag is duidelijk.

01:04:13

De heer Swets (Student en Stad): Dank u wel. Dat is in ieder geval niet wat ik probeerde over te brengen. We willen meerdere evenementenlocaties. We willen niet dat uit het Stadspark of van het Suikerunieterrein allemaal evenementen moeten verdwijnen. We willen juist uiteindelijk meer evenementen dan dat er nu plaatsvinden in de gemeente, ook op andere locaties. Zou je dan eventueel enige evenementen van het Suikerunieterrein of het Stadspark kunnen verplaatsen naar de nieuwe evenementenlocaties, dan zou dat, wat ons betreft, voor een betere spreiding van de overlast zorgen. Minder evenementen in onze stad, daar zijn we in ieder geval niet voor.

01:04:50

Voorzitter: Dank u wel. Ik denk dat het tijd is voor de volgende woordvoering. Wie mag ik het woord geven? De VVD.

01:05:00

De heer Havinga (VVD): Dank u wel, Voorzitter. Vooropstellend is de VVD erg trots op alle evenementen die plaatsvinden in onze stad. Ze voegen veel toe. Ik denk dat er al veel gezegd is in deze sessie. Wat ik belangrijk vind om toe te voegen is dat ik soms het idee krijgt dat het alleen voor de jongeren is, maar ik denk juist dat, met alle evenementen die genoemd zijn, het een heel divers aanbod is die iedere leeftijdsgroep aanspreekt. Dat neemt niet weg dat er zeker op Suikerunie en het Stadspark overlast is en daar moeten we niet blind voor zijn. Ik denk dat er over de verplaatsing van evenementen, wat nu een aantal keer geopperd is, op de korte termijn te makkelijk wordt nagedacht. Een evenemententerrein is meer dan een stuk grasland. Daar zit ook infrastructuur bij en dat is niet zomaar overal aangelegd. Op de langere termijn zal hier zeker wat inzitten. We hebben net een sessie gehad over de Stadshavens waar ook een evenementenlocatie komt. Dan zal er zeker verplaatsing mogelijk kunnen zijn, maar nu daarop acteren zal onherroepelijk betekenen dat we minder evenementen kunnen laten plaatsvinden. Echter, wij hebben wel een concreet idee waar we misschien wat mee kunnen om de overlast in ieder geval op korte termijn te verminderen.

01:06:08

Voorzitter: U heeft eerst een interruptie van het CDA.

01:06:11

Mevrouw Armut (CDA): Ik ben wel benieuwd, want als iets op de lange termijn gaat, dan

moet je toch nu juist ook acteren? Ik snap niet zo goed wat het probleem zou zijn in het zoeken naar nieuwe evenementenlocaties.

01:06:25

De heer Havinga (VVD): Het zoeken lijkt me een goed idee, maar zoals gesuggereerd werd om er nu al voor te zorgen dat het Stadspark en de Suikerunie gezamenlijke slots krijgen, dat gaat betekenen dat nu bepaalde evenementen niet meer kunnen plaatsvinden totdat de nieuwe locaties er zijn. Ik denk dat er te makkelijk gedacht wordt in hoelang het duurt voordat je zo een nieuwe locatie daadwerkelijk in de running hebt. Dan kom ik bij ons concrete voorbeeld wat we nu op de korte termijn willen doen om de overlast te verminderen. Dat is vragen aan het college of deze bereid is om te onderzoeken of het mogelijk is om een potje in te stellen, gefinancierd door de organisaties van evenementen, waaruit bijvoorbeeld geluidswerend glas geplaatst kan worden de inwoners die er het meeste last van hebben. Wat het meeste last is zal uiteraard onderzocht te worden door experts, maar dit zit bij het onderzoek wat wij aanvragen bij het college.

01:07:18

Voorzitter: U heeft een interruptie van de Student en Stad.

01:07:22

De heer Swets (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. Ik hoor de VVD het hebben over een potje dat betaald zou worden door evenement-organisatoren en dat vind ik persoonlijk dan weer te makkelijk. Er worden op dit moment al een heleboel verantwoordelijkheden bij evenementen-organisatoren neergelegd. Die investeren flink veel geld in geluidsapparatuur, zodat de overlast zo veel mogelijk verminderd wordt. Nu wilt u weer het geld bij de evenement-organisatoren vandaan halen. Dat kan natuurlijk ook gevolgen heeft voor het vestigingsklimaat van die evenementen. Hoe kijkt de VVD ernaar als dat ertoe zou leiden dat er uiteindelijk minder evenementen in de stad worden georganiseerd?

01:08:00

De heer Havinga (VVD): Ik zou dan eerst graag het onderzoek willen afwachten hoeveel het echt kost, maar ik beroep mij hier toch op het liberale beginsel: waar de vervuiler betaalt. De enorme overlast die omwoners ondervinden is, wat mij betreft, een vervuiling die dan betaald zal worden door degenen die dat veroorzaken.

01:08:20

Voorzitter: Dat is het einde van de woordvoering? Oké, hartelijk dank. Welke fractie mag ik dan het woord geven? De PVV.

01:08:33

De heer Ram (PVV): Dank u wel, Voorzitter. Klachten worden verkeerd geteld, gemonitord en afgezet ten opzichte van de bezoekers van evenementen. De vraag aan het college is: herkent het college deze kritiek? Wat vindt het college hiervan? Daarnaast geven de insprekers een aantal opties: bastonen verminderen, spreiding en de duur aanpassen. Is het volgens het college een optie om dat te doen? Daarnaast hebben wij een vraag aan het college: is het college bereid om een goed en degelijk onderzoek te doen om daadwerkelijk de overlast die wordt ervaren inzichtelijk te maken, zodat de raad een goede afweging kan maken tussen het evenementenbeleid en de ervaren overlast? Daarnaast hebben wij de oproep, net zoals andere partijen: zet die telefonische klachtenlijn open, ook in de

avonduren. Daar hoor ik graag hoe het college daarover denkt. Natuurlijk is overlast subjectief, afhankelijk van de persoon en zijn/haar situatie, maar als je het ervaart dan kun je je daar niet aan onttrekken. Dan ervaren mensen echt een probleem. Ik heb zelf vandaag toevallig een bezoek gedaan aan de Orionlaan om even te peilen wat nou de overlast is van WarmteStad. Hier zitten heel veel verschillende reacties. De ene persoon heeft er helemaal geen last van. De andere persoon heeft er slapeloze nachten van en ze wonen in hetzelfde appartementengebouw. Dus er is daadwerkelijk een verschil van beleving. Dat is wel een punt die je ook mee moet nemen in zo een discussie. Als blijkt dat de overlast te groot is, dan vinden wij, als PVV, dat geluidsnormen aanpassen wel degelijk een optie is. Laat maar uit een onderzoek blijken of dat wel of niet het geval moet zijn. Kijk vervolgens ook naar de maatregelen die worden voorgesteld door de insprekers. De PVV was tegen het huidige evenementenbeleid en ook tegen het afschaffen van de Drafbaan met het paardenrennen. Was dit te voorzien? Ja, natuurlijk was het te voorzien. Een aantal partijen zegt dat het niet zo was, maar iedereen weet, dat als je evenementen in één hoek van de stad lokaliseert, dat een grote groep daar overlast van heeft. Natuurlijk was dat te voorzien en dat vraag ik ook aan het college. Is het nou niet beter om ten hele gedwaald, halve gekeerd. Hoe zeg je dat? Ik ben even het gezegde kwijt, maar u weet wat ik bedoel.

01:11:14

Voorzitter: Dank u wel. Welke fractie mag ik dan het woord geven. De Partij voor het Noorden.

01:11:23

Mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): Bedankt, Voorzitter. Insprekers bedankt voor uw betoog. Groningen is een stad met veel evenementen. Dat is heel fijn voor de bezoekers, lokale ondernemers en het toerisme in Groningen, maar de bewoners hebben er ook overlast van. Denk aan alle drukte, vervuiling en de geluidsoverlast waar we het hier vandaag over gaan hebben. Wij vinden het, als Partij voor het Noorden, eigenlijk al wat laat in het jaar, omdat evenementen al lang gepland zijn en op de kalender staan. Dus voor dit jaar zie ik nog niet veel veranderen in de planning. Geluidshinder kan vele klachten veroorzaken en is tot in de verre omtrek te horen. We zien graag dat er meer gedaan wordt om geluidshinder te voorkomen, zoals de opstelling van de podia aan de windrichting veranderen - niet de windrichting zelf veranderen, maar de opstelling van het podium veranderen - de afstelling van de apparatuur en misschien meer in overleg doen met de sector. De spreiding over de stad zou zeker helpen in de nabije toekomst. Over de klachtenprocedure: graag zien wij ook een klachtennummer terug verschijnen, al dan niet met een callcenter, zodat mensen toch even hun verhaal kwijt kunnen op het moment dat het speelt en niet pas de volgende dag of na het weekend. We hebben dan ook drie vragen. Ten eerste: waarom heeft de herijking voor het Suikerunieterrein nog niet plaatsgevonden, zoals in 2019 beloofd was aan het wijkoverleg Vinkhuizen? Ten tweede: Eurosonic geeft beduidend minder overlast dan vele andere evenementen die plaatsvinden, omdat zij veel meer geluidswerende maatregelen hanteren dan de anderen dat doen. Is het niet mogelijk om meer organisatoren te verplichten meer geluidswerende maatregelen toe te passen dan ze nu al doen? Ten derde: kan het klachtennummer van de gemeente terugkomen? Dat was het.

01:13:19

Voorzitter: Hartelijk dank. U heeft nog een vraag van Student en Stad?

01:13:26

De heer Swets (Student en Stad): Een hele korte verduidelijkende vraag. Ik hoor de Partij voor het Noorden zeggen dat er op het oog waarschijnlijk deze zomer niet zo veel gaat veranderen. Daarna worden een aantal maatregelen voorgesteld, zoals het rekening houden met de windrichting en de geluidsinstallaties. Nou hebben we net bij de insprekers gehoord dat in ieder geval op het Suikerunieterrein dat op dit moment allemaal al wordt gedaan en ook overleg binnen de evenementensector vindt al plaats. Dus wat is dan het voorstel van de Partij voor het Noorden om, met het oog op deze zomer, nog eventuele overlast te verminderen?

01:14:02

Mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): Ik weet niet of het overal al wordt gedaan. Dat was mij niet helemaal duidelijk. Als dan nu gedaan gaat worden voor dit jaar, dan ben ik inderdaad benieuwd of dat helpt tegen de klachten die ervan komen en de geluidshinder. Sowieso hebben ze al aangegeven dat Paradigm bijvoorbeeld een dag korter is en dat kan ook al helpen. Dus ik ben daar gewoon benieuwd naar. Dank.

01:14:28

Voorzitter: Dank u wel. Welke fractie mag ik dan het woord geven? De Partij van de Arbeid.

01:14:36

Mevrouw Huitema (PvdA): Dank u wel, Voorzitter. Groningen is zo mooi, omdat er eindeloos veel mogelijkheden zijn voor evenementen. Rocken op Eurosonic en Noorderslag en helemaal uit je dak gaan op Paradigm. Mensen komen graag naar deze festivals en het is bepalend voor de aantrekkelijkheid van Groningen. De balans raakt alleen wat zoek tussen de feestvierende gemeente en de inwoners die zijn of haar klacht willen melden. Wij, als gemeente Groningen, willen een toegankelijk laagdrempelige gemeente zijn en we zouden dan ook graag een betere manier van klachtenregistratie willen zien of ten minste het verkennen van meerdere opties. De niet-digitale burger moet ook gehoord worden in deze situatie. Ook zouden wij graag de herijking van het locatie-profiel willen zien en alternatieven voor het dempen van het geluid, zoals vorige week in een technische sessie zijn besproken, moeten worden gecheckt. De PvdA zou namelijk het liefst willen zien dat omwonenden fijn wonen, maar dat wij ook de plek blijven waar de leuke festivals plaatsvinden, al moeten die binnen de gemeente wellicht toch naar een andere locatie. Ik had nog een punt, maar die bewaar ik voor het evenementen-debat.

01:15:38

Voorzitter: Dat is spannend. U heeft nog een vraag van de heer Moerkerk.

01:15:47

De heer Moerkerk (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u, Voorzitter. U geeft heel duidelijk aan dat u het belangrijk vindt dat er goed gemeld kan worden tijdens een evenement. Dat heb ik meerdere fracties horen stellen. Als ik volgende week een motie vreemd, volgens mij, kan indienen en ik zeg: ik wil dat er deze zomer weer een nummer is wat gebeld kan worden tijdens een evenement. Steunt u dan die motie vreemd?

01:16:09

Mevrouw Huitema (PvdA): Daar ga ik wel in mee.

01:16:15

De heer Moerkerk (Stadspartij 100% voor Groningen): Sorry, Voorzitter. Als ik hem opstel niet als te onderzoeken als mogelijkheid, maar zeg: dat moet gebeuren, steunt u hem dan ook?

01:16:28

Mevrouw Huitema (PvdA): Ja.

01:16:34

Voorzitter: Dan zou ik de laatste fractie graag het woord geven. De ChristenUnie.

01:16:39

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u wel, Voorzitter. Ik sluit me aan bij veel fracties, die hier al gezegd hebben dat we een ontzettend mooie stad hebben met een bruisende evenementen- cultuur, mag ik wel zeggen. Tegelijk zien we ook – dat hebben de sprekers vandaag heel duidelijk weer gezegd - dat er een onevenredige druk komt op de omgeving in de buurt van het Stadspark en het Suikerunieterrein. Als je in de Zeeheldenbuurt woont in Laanhuizen of zelfs in De Wijert of Vinkhuizen, dan kun je zomers enorm veel last hebben, herhaaldelijk, meerdere dagen achter elkaar en weekenden lang, van het feestgenot van mensen die soms een keer uit de regio komen en daarna weer naar huis gaan en die vooral het plezier hebben en de overlast niet naar zich toe opgedrongen krijgen, zoals een van de sprekers zei. Bij het voorbereiden van deze sessie en ook bij de technische sessie die genoemd werd, begon het te dagen dat ik dacht: hier moeten we toch iets aan kunnen doen, want ik wil echt het evenementenbeleid, zoals het nu is, zo veel mogelijk intact houden. Ergens moet het minder op een of andere manier. Dat kan voor mijn fractie zitten in het spreiden van dagen. Toch ook inderdaad kijken naar een andere locatie of meerdere locaties voor in de toekomst en het finetunen van locatieprofielen.

01:18:28

Voorzitter: U heeft een interruptie van het CDA.

01:18:30

Mevrouw Armut (CDA): Dank, Voorzitter. Ik hoor in de woordvoering van de ChristenUnie hele mooie belangrijke overwegingen om het Suikerterrein en het Stadspark-Drafbaan als één profiel te gaan zien. Zou de ChristenUnie het steunen als we dat als motie zouden indienen? Zou de ChristenUnie er iets in zien om bij de herijking van de locatieprofielen dat als één profiel te gaan zien? Daarmee creëren we precies die spreiding die u net noemde.

01:18:56

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Ik weet niet of ik daar één locatieprofiel van zou willen maken, Voorzitter. Ik snap de gedachte van het CDA. Daar kan ik ver in mee komen, maar het zijn wel twee verschillende locaties. Ik denk dat we meer moeten gaan denken vanuit het idee: hoe zorgen we ervoor dat die stapeling van effecten wordt tegengegaan en dat we het locatieprofiel gelijktrekken? Want dan behandelen we het als één locatie, terwijl het volgens mij twee evenementen-locaties zijn waar ook deels... Bijvoorbeeld in Laanhuizen heb je van twee kanten geluid, maar in De Wijert heb je van het Suikerunieterrein geen

geluid. Als je een meer richting de westkant woont, heb je van het Stadspark minder overlast. Eén locatie maken lijkt me niet per se een oplossing, maar wel die spreiding.

01:19:43

Voorzitter: U heeft een vraag van D66 en daarna een van Student en Stad?

01:19:50

Mevrouw Martinez-Doubiani (D66): Dank u wel, Voorzitter. Geluisterd te hebben naar alle fracties wordt heel vaak gezegd over spreiding van evenementen. Ik ben ook van de ChristenUnie benieuwd waar die spreiding moet plaatsvinden en waar de evenementen naartoe verspreid moeten worden?

01:20:09

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dat kan in locaties zitten, maar dat is wel wat ik met de VVD eens ben dat het tijd gaat kosten. Paradigm is bijvoorbeeld teruggedaan van drie naar twee dagen. Je kunt je ook afvragen: wat doen we bijvoorbeeld met de lengte van sommige festivals? Dat doet ook iets met de betaalbaarheid van een festival en met de businesscase van de ondernemer. Dat stond in het vervolg van mijn betoog: daarom ben ik blij met de handreiking vanuit de sector, omdat ik denk: we moeten een manier kunnen vinden om de overlast te beperken en tegelijk evenementen mogelijk te maken.

01:20:51

Voorzitter: Een korte vraag van Student en Stad.

01:20:54

De heer Swets (Student en Stad): Het is een vraag over de interruptie van het CDA. Een verduidelijking wil ik daarop hebben. Als je daar één locatieprofiel van maakt, betekent dat, volgens het CDA, dat het aantal geluidsdagen wat nu per locatie is verdeeld dan op een hoop komt, dus dat je in totaal maar de helft van het aantal geluidsdagen overhoudt?

01:21:15

Mevrouw Armut (CDA): Dank, sorry.

01:21:17

Voorzitter: Nee, dat is inderdaad niet de bedoeling. Ik dacht dat het een verduidelijking op het antwoord van de vraag was. Je kunt niet het CDA nu nog vragen om een verduidelijking. De ChristenUnie heeft weer het woord.

01:21:34

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Voorzitter, mijn vragen aan de wethouder liggen vooral op het terrein van nazorg en van de voorkant van het proces. Ik begrijp uit een aantal stukken dat sommige vergunningen pas een dag van tevoren of vergund worden of openbaar gemaakt worden, terwijl er een bezwaartermijn van zes weken bestaat. Daar wil ik graag wat verduidelijking op, want ik kan me niet voorstellen dat je nog bezwaar moet maken op een vergunning nadat het evenement al geweest is. Dan zitten we in een soort kafkaëske bedoening. Ik heb ook echt moeite met het alleen digitaal melden en dat daar vervolgens lang niet altijd een reactie opkomt. Ik vind dat je van een overheidsinstantie mag verwachten, dat als je ergens een klacht indient, dat er ten minste een reactie opkomt wat we daarmee doen, hoe we omgaan met die klacht of hoe mensen hun klacht vervolg kunnen geven. Dank u, Voorzitter.

01:22:35

Voorzitter: Dank u wel voor uw woordvoering. Nee, er zijn geen vragen meer mogelijk, want we zijn al een beetje door de tijd heen. Jullie hebben ook veel vragen aan de wethouder gesteld, dus ik zou nu graag de wethouder het woord willen geven om die vragen te beantwoorden.

Mevrouw Molema (wethouder): Dank u wel. Volgens mij is het, als eerste, ontzettend goed dat u dit agendeert. We werken op dit moment aan het strategisch evenementenbeleid en een van de punten die daarin zit - dat hebben we al eerder met u gedeeld - is de balans tussen levendigheid en leefbaarheid, want daar gaat het uiteindelijk om. Je wil een leefbare stad zijn met elkaar. Daar hoort bij een gemeente met het formaat van Groningen, dat het bruist. We hebben vijfhonderd evenementen per jaar en een heel deel daarvan zijn wat kleinere- en middelgrote evenementen. Daar hebben we het, volgens mij, hier niet over, maar dat loopt heel erg goed. Waar we het met elkaar over hebben zijn de evenementen waarvan de omgeving zegt: "Goh, daar hebben we last van en kunnen we met elkaar zoeken naar een oplossing?" Ik heb toevallig met alle drie insprekers de kennismaking gehad en met Stadspark Natuurlijk! hebben we hier ook over gesproken. Inderdaad met het verhaal dat ze veel overlast ervaren vanuit de verschillende evenementen die in dat gebied zitten. Wat nu wat minder over tafel gaat, maar Martiniplaza zit daar ook. Dat is ook een van de locaties wat stapelt aan de zuidwestkant van de stad. Dan geef ik meteen antwoord op de vraag - want volgens mij zijn we het volledig met elkaar eens - dat je zegt dat we zoeken naar een goede balans, want we willen wel die bruisende stad zijn en toch willen we kijken hoe we met elkaar die overlast voor de omgeving zo goed mogelijk kunnen verminderen. Volgens mij is dat het doel dat we centraal moeten zetten. Ik hoor een aantal partijen zeggen: "Moeten we dan niet de locatie-profielen op een andere manier vormgeven?" Volgens mij is dat een van de middelen die je in kunt zetten en is dat niet volledig de oplossing. Op het moment dat je dat zou doen neem je bijvoorbeeld de overlast van Martiniplaza of andere locaties daar onvoldoende in mee. In het evenementenbeleid mag u van het college verwachten dat wij in ieder geval heel duidelijk uitspreken dat we gaan zoeken naar een goede balans en ook het doel hebben om te kijken of we, samen met de organisatoren, de overlast kunnen verminderen. Dan ga ik het opnemen voor de organisaties. U heeft vorig jaar een overzicht gekregen met klachten. Daar stond in dat de verschillende evenementenorganisatoren heel erg hun best doen om te voorkomen dat er overlast is voor de omgeving. Volgens mij werd er door Paradigm net al heel netjes een toelichting gegeven, dat op het moment dat er een nieuwe techniek beschikbaar is, dan wordt daar zoveel mogelijk gebruik van gemaakt. Inderdaad door podia goed te draaien, rekening te houden met windrichtingen en zoveel mogelijk dempende maatregelen te nemen. Ik weet dat er wordt nagedacht over: op welke tijdstippen speel je nu? Op de Drafbaan wordt gekeken naar eindtijden om te zorgen dat het door de week zo laag mogelijk is. Dat wil niet zeggen dat je daarmee het probleem hebt opgelost. Volgens mij is dat wat jullie hier vanavond horen. Dat ondanks alle inspanningen er toch bewoners zijn die zeggen: "Wij zouden hier graag meer aandacht voor willen hebben" en dat is gewoon terecht. Dan een van de maatregelen die de VVD aangaf: "Zouden de organisatoren nou niet een potje kunnen maken om wat te doen aan de beglazing?" Wat de bewoners bij mij hebben we aangegeven - ik heb de uitnodiging gekregen om een keer in de tuin te komen zitten in de zomer - is dat het probleem er vooral

in zit dat ze, net als ieder ander, in de zomer op hun balkon of in de tuin willen zitten. Dan is de vraag of extra dikke beglazing de oplossing is voor de problematiek. Ik wil met alle plezier in overleg gaan met bewoners. Wat we wel zien en dat ze zagen we ook toen we het gesprek voerden over de klachten, is dat de decibels die we meten binnen de norm zijn. Dat heb ik de vorige keer ook gezegd, maar dat het binnen de norm is betekent niet dat mensen geen overlast hebben. Volgens mij moeten we dat gesprek met elkaar voeren: hoe zorgen we dat de overlast... Als mensen normaal in de tuin willen zitten en hun ramen of deuren open willen zetten, dat we daarnaar kunnen kijken met elkaar. Vorige week heeft u van de expert, die u zelf heeft geagendeerd, een heel aantal handreikingen gekregen en u mag verwachten van het college dat wij daar serieus naar kijken. Daar zaten een aantal punten in van differentiatie, maar ook of je wat met spreiding kunt doen. Dat is een van de punten die we samen met de organisatoren zullen oppakken. Nou werd nog de opmerking gemaakt: we hebben hier geen overleg gehad met de evenementen-organisatoren, maar we zijn bezig met het beleid. Daar zijn wel gesprekken over gevoerd en is opgehaald, naast dat er ook enquêtes zijn geweest. Dus op die manier hebben we dat gedaan. U mag verwachten, als het gaat om concrete maatregelen, dat we dat samen met de evenementen-organisatoren zullen bespreken. Wat we niet willen met elkaar, is dat we met maatregelen komen waarmee we juist zorgen dat de grote evenementen, waar we met elkaar heel trots op zijn, niet meer kunnen plaatsvinden in Groningen. Dat is echt balanceren. Als het makkelijk was, dan hadden we al lang de oplossing gehad. Ik ga niet beloven dat we dat straks met nieuw beleid in een keer allemaal hebben opgelost. Het zal samengroeien en leren zijn van: wat helpt nou echt goed? Er is veel gezegd over de klachtenprocedure. U heeft daar vorig jaar een heel overzicht van gehad. We zijn toen toegegaan naar digitaal melden. Voor een hele grote groep bewoners is dat heel prettig. Daar zie je de toename in en dat hebben we de vorige keer ook aangegeven. Volgens mij heeft mevrouw Huitema toentertijd vragen gesteld of de Ombudsman het telefoonnummer beschikbaar kon houden. Daarvan heb ik toen aangegeven dat er toezeggingen op zijn gedaan in het verleden. Het blijkt toch dat het erg lastig is. Ik hoor u heel breed met elkaar zeggen: "Wilt u alstublieft nog een keer goed kijken naar die procedure naar de bereikbaarheid 's avonds?" Ik zal de optie of we iets kunnen doen met een callcenter daarin meenemen, want daarin hoor ik heel goed dat we het op orde moeten hebben. Wat u moet weten is dat, op het moment dat er digitaal klachten binnenkomen, het ook 's avonds gewoon nog wordt uitgelezen en er zo snel mogelijk actie op wordt ondernomen. De vorige keer heb ik toegezegd aan de organisatoren: zet nu een telefoonnummer in de brieven. Die zijn daarop bereikbaar. Dat is niet altijd makkelijk voor de organisaties die evenementen organiseren, maar op die manier hebben we dat toen als compromis, eigenlijk als een soort tussenoplossing, ingevuld. Ik hoor u heel goed allemaal zeggen: "Kijk vooral nog een keer heel goed naar die avond-bereikbaarheid als gemeente."

01:29:17

Voorzitter: Ik wilde eigenlijk de vragen aan het eind verzamelen.

01:29:19

Mevrouw Molema (wethouder): Dat is goed. Dan gaat het nog over een aantal opmerkingen over hoe wij omgaan met klachten en hoe we dan kijken. Ik kan vertellen hoe ik ernaar kijk. Ik heb geen waardeoordeel over het aantal klachten in relatie tot evenementen en

bezoekers, maar dat het aantal klachten ook niet wat zegt over hoeveel overlast er op dat moment in de wijk is. Alleen, want volgens mij zijn er veel bewoners die het niet melden. We moeten vooral kijken hoe we kunnen zorgen dat we in de leefbaarheid, in de wijken rondom evenementen-locaties, zo veel mogelijk de balans vinden met de levendigheid die we met elkaar willen. Ik loop heel even... Want als ik op alle vragen antwoord ga geven, dan zitten we hier om 23:00 uur nog. Ik vind dat prima, maar volgens mij staat het tot 22:30 uur ingepland. Over de klachtenprocedure mag u van mij verwachten dat, op het moment dat ik het evenementenbeleid aan u voorleg, we antwoord geven op hoe we daarmee om kunnen gaan. De algemene opmerkingen: maak gebruik van alle mogelijkheden die er zijn. Daar ben ik op ingegaan. Ik blader er heel even snel doorheen wat er nog meer is gezegd. Er is nog een discussie geweest om normen wel of niet naar beneden bij te stellen. Volgens mij is de algemene tekst dat de geluidsnorm op zichzelf niet zoveel zegt. Of in ieder geval niet alleen bepalend is voor de mate van overlast. Ik geef heel duidelijk aan: laten we het doel met elkaar centraal stellen en vanaf daar kijken welke maatregelen we dan in het totaal kunnen nemen met die balans. Laten we dat dilemma met u als raad delen op het moment dat we het evenementenbeleid voorleggen, want ik zie het echt als een dilemma dat je aan het zoeken bent. Een van de andere thema's die erin zit is duurzaamheid-ecologie, dus groene evenementen. Daar zul je dezelfde vraag zien: wat vraag je en wat kan worden geleverd door evenementen-organisatoren? Meer gespreid worden: er is met u gedeeld dat we in het verleden meer evenementenlocaties hadden en dat het aantal terug is gebracht. Ik hoor vanuit meerdere kanten: kijk naar alternatieve opties. Dat is al een keer met u gedeeld dat we dat eigenlijk zouden moeten doen, omdat we zien dat er veel druk zit op bepaalde plekken in de stad. Waarbij ik wel meteen aankondig dat als we zoeken naar alternatieve locaties, dan kun je niet zeggen dat er meteen per direct een oplossing is, maar wel dat je perspectief hebt dat er een uitbreiding is en je toe kan werken naar een betere spreiding. Trots op de bruisende stad, hoor ik ook veel partijen zeggen en volgens mij delen we dat. Als je het coalitieakkoord leest staat dat er echt in en ook met de balans met ecologie. Dus dat we oog hebben voor de natuur en de dieren die daarin leven, maar ook voor de mensen die daartegenaan wonen. Even spieken of ik nu nog meer heb qua vragen. Techno-feesten zijn belangrijk. Wat belangrijk is voor de stad, is dat we een divers aanbod hebben en dat het breed toegankelijk is. Daar past een heel breed palet in van zowel grote als kleine evenementen. Ik wil toch even gezegd hebben dat het wel is wat Groningen uniek maakt dat we daar een heel divers aanbod hebben. Ik ben ondertussen heel hard aan het doorlopen wat jullie allemaal hebben gezegd. Volgens mij heb ik op een heel deel van de opmerkingen en vragen die u gesteld heeft antwoord gegeven. Ik wil toch nog wel afsluiten, want we hebben het nu over wat er niet goed gaat, maar er gaat natuurlijk heel veel wel goed. Het is soms goed om ook dat eens te benadrukken. We zien dat er veel evenementen op een hele goede manier in de stad plaatsvinden. We hebben er vanmiddag eentje gehad op ecologische gronden, waarvan we zeiden: doe dat op een ander moment. We proberen daarin zoveel mogelijk rekening te houden met alle ambities die er liggen in brede zin, zowel inclusiviteit als ecologie als de omgeving. Ik denk dat het goed is om te benoemen dat we met name zo snel mogelijk proberen in te spelen op klachten en dat we proberen daar met de organisatoren stappen in te zetten. Daar gebeuren ook heel veel goede dingen in. Nou is het de kunst om met elkaar te zoeken naar hoe we dat nog beter kunnen doen en in het evenementenbeleid een kader mee te geven en doelen op te stellen wat we met elkaar

willen. De locatieprofielen, dat is misschien wel goed, komen later als uitwerking. Ik kreeg nog een enigszins technische vraag over het Suikerterrein en waarom die niet eerder is gedeeld. Daar is al eerder een keer antwoord op gegeven. Dat heeft te maken met de Omgevingswet. Daar is die aan verbonden en die is uitgesteld, waardoor het profiel steeds werd uitgesteld. Het is dus zo dat we nu eerst het beleid aan u voorleggen en dat daarna vervolgens de locatieprofielen per locatie uw kant opkomen. Ik weet dat ik antwoorden heb gemist, maar volgens mij heb ik de thema's, die u met elkaar heeft benoemd, aangestipt.

01:34:24

Voorzitter: Ik kijk even de zaal rond. Ik zag als eerste een vinger van de PVV.

01:34:30

De heer Ram (PVV): Ik heb nog drie vragen. Twee van mijn woordvoering en een naar aanleiding van de woordvoering van de wethouder. Om te beginnen: er wordt verwezen naar een telefoonnummer van de organisatoren. Ik heb toevallig net gehoord dat er werd gewezen naar zo een flyer waar het telefoonnummer op zou staan, maar die bleek daar toen helemaal niet op te staan. Dus dat is iets wat toch wat aandacht nodig heeft. Als het er niet op staat, dan kunnen wij, als gemeente, mooi verwijzen naar een telefoon die niet bestaat, maar...

01:35:04

Voorzitter: Het is duidelijk.

01:35:05

De heer Ram (PVV): Oké, dan de twee andere punten. Herkent u zich in de kritiek van de insprekers? Dat had ik gevraagd. De andere is: bent u bereid om een onderzoek te doen? Dat heb ik nog niet gehoord. Om juist heel duidelijk te weten wat nou precies de overlast is in alle wijken, zodat we als raad een goede afweging kunnen maken, want dat is van belang. Het gaat om de verschillende belangen tussen de evenementen en de inwoners.

01:35:34

Voorzitter: Dank u wel. Ik verzamel eerst alle vragen en dan komt het veeg-rondje. D66.

01:35:44

Mevrouw Martinez-Doubiani (D66): Dank u wel, Voorzitter. Bedankt aan de wethouder voor het beantwoorden van de meeste vragen. Wat betreft de geluidsnormen, daar heeft u zonet iets over gezegd, maar voor mij komt het over alsof u nog niet zeker weet of deze optie, om geluidsoverlast te beperken, op tafel ligt of niet. Klopt dit? Ik ben het daarnaast eens dat we dit samen moeten doen met raad, omwonenden en de evenementenbranche.

01:36:09

Voorzitter: Dank u wel. Student en Stad.

01:36:13

De heer Swets (Student en Stad): Dank u wel. Ik hoorde de wethouder in de beantwoording van de vragen het hebben over dat telefonische klachten op dit moment ook neergelegd kunnen worden bij de organisatie en dat het voor de organisatie niet altijd even handig is. Ik denk dat het goed is om te benadrukken dat wij het echt een verantwoordelijkheid van de gemeente vinden om die klachten af te handelen. Dan voorkom je bijvoorbeeld ook die miscommunicatie van flyers zonder het telefoonnummer. Dat wil ik graag aan de wethouder

meegeven: pak de verantwoordelijkheid voor de klachten zelf op als gemeente. Laat organisatoren doen waar ze goed in zijn en dat is het organiseren van evenementen.

01:36:51

Voorzitter: Dank. De heer Moerkerk.

01:36:53

De heer Moerkerk (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, Voorzitter. Ik heb twee vragen aan de wethouder. De wethouder gaf iets aan om de procedure voor het melden van klachten te verwerken in de herijking van het evenementenbeleid, maar dat gaat nog enige tijd duren. Ziet de wethouder concreet mogelijkheden om nog voor het komende festivalseizoen dat telefoonnummer weer in het leven te roepen? Ik hoor hier toch wel breed de wens dat het kan, dus vooruitlopend op het herijken van het evenementenverhaal. De tweede vraag: is het misschien mogelijk om elementen van de zeven goede technische adviezen die we hebben gekregen in te bouwen in de vergunningen die verleend worden voor deze zomer? Dus dat de professionaliteit geborgd wordt via de vergunning.

01:37:34

Voorzitter: Dank. Verder nog vragen? De ChristenUnie.

01:37:40

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Voorzitter, ik had nog een vraag gesteld over de vergunningen en de termijn hoe vroeg dat voor een evenement wordt afgegeven. Daar zou ik graag antwoord op willen hebben. Het tweede is: ik vond de suggestie van de wethouder op zich een goede: "Ga het over het beleid hebben en daarna de locatieprofielen." Kan de wethouder toezeggen dat we die locatieprofielen op de een of andere manier gelijktijdig met elkaar behandelen of integraal. Want als we die los van elkaar behandelen, dan zie ik het probleem ontstaan wat het CDA schetst. Dan gaan we het los over locaties hebben en stapelen de effecten voor de omgeving.

01:38:19

Voorzitter: Het is duidelijk, dank u wel. Ik geef het woord nog even aan de wethouder. We hebben we nog maar een paar minuten, dus probeer het zo kort mogelijk te beantwoorden.

01:38:30

Mevrouw Molema (wethouder): PVV, dank u wel voor het signaal over het telefoonnummer, want we hebben de afspraak dat het erop zou moeten staan, dus die nemen we mee. De opmerking of we op korte termijn nog wat kunnen doen: dat heb ik eerder beantwoord, want we hebben echt ons uiterste best gedaan om dat te regelen vanuit de gemeentelijke kant. Dat is echt een hele complexe geweest. Ik heb eerder uitgelegd dat we met voicemail-achtige dingen wat hebben gedaan. Wat ik u eigenlijk zou willen voorstellen: ik hoorde net een motie voorbijgaan. Ik heb u allen heel goed gehoord dat u zegt dat u wilt dat die klachtenprocedure na kantoortijden beter is. Ik hoor ook dat u met zijn allen zegt dat het echt een verantwoordelijkheid van de gemeente is. Op dit moment krijgen we dat niet geregeld zonder extra kosten. Ik wil dat wel op het moment dat we bezig gaan met het evenementenbeleid, want daar is die balans tussen de levendigheid en leefbaarheid een thema. Het zal geen onderdeel zijn van het evenementenbeleid zelf, maar ik wil u wel informatie toesturen hoe we daarmee om kunnen gaan en welke kosten daarbij horen op het moment dat we dat toch als gemeente op een andere manier gaan regelen. Die

toezegging wil ik u wel doen. Dus u heeft het dan niet per direct geregeld. De signalen, op het moment dat het telefoonnummer er niet in staat, mag ik u rustig aan mij doorgeven, want dat is de afspraak die we hebben. Wat we eerder hebben afgesproken - dat heb ik toen als antwoord meegegeven en dat is ook waar de kritiek van de Ombudsman op zit - is dat je overdag altijd kunt melden. Na kantoortijd kun je altijd digitaal melden en dat wordt uitgelezen. Er zijn mensen die het lastig vinden om digitaal te melden. Die kunnen de volgende dag nog bellen en dan kunnen we het in ieder geval nog registreren en kijken wat we kunnen doen. We hebben dus gezegd: zorg in ieder geval dat bij de direct omwonenden het telefoonnummer van de organisator bekend is, zodat ze die ook kunnen bellen. Ik hoop dat u aan mijn toezegging dat ik zeg: we kijken hier echt serieus naar, ik kom er bij u op terug hoe we dat invulling geven en hoe we dat doen. Het is dus niet zo dat klachten op dit moment slecht geregistreerd worden of wat dan ook. Het wordt allemaal digitaal goed geregistreerd, maar het is inderdaad het probleem na kantoortijden. Dan was er de vraag: bereid om onderzoek te doen? Dan ben ik het even kwijt. Onderzoek, waarna ook alweer? Naar de klachten per wijk.

01:40:46

Voorzitter: De geluidsoverlast, als het goed is.

01:40:49

De heer Ram (PVV): Ja.

01:40:49

Mevrouw Molema (wethouder): Ik heb eerder richting de sprekers van Stadspark Natuurlijk! al een toezegging gedaan dat we gaan kijken of we die mee kunnen nemen in de enquête die we sowieso jaarlijks altijd uitzetten als gemeente. Dat we in de wijkmonitor daar een vraag over mee kunnen nemen, dus die hebben we op die manier al gedaan. Dan de evenementenvergunning, want er werd gezegd: "Een dag van tevoren." In principe zou dat niet moeten kunnen, want het is altijd vier weken van tevoren. Sommige zijn heel complex en dat wil nog wel een keer twee weken van tevoren zijn. We hebben de jaarkalender met de grote evenementen, die altijd door de burgemeester wordt gepubliceerd. Daar kan wel wat kleins bijkomen, maar in principe is het niet zo dat er iedere week in een keer hele grootschalige evenementen bijkomen. We hebben twaalf lawaaidagen op de Drafbaan en die zijn altijd al redelijk vroeg vastgelegd door de grote organisatoren. Dat is wel op tijd bekend, alleen wordt de vergunning soms wat later aangevraagd, maar die zal in principe van tevoren rond moeten zijn. Volgens mij heb ik dan antwoord gegeven op de vragen.

01:41:58

Voorzitter: Ik zie alleen nog de hand van Student en Stad.

01:42:01

De heer Swets (Student en Stad): De wethouder gaf zojuist aan dat die telefoonlijn dan terugkomt bij het evenementenbeleid wat we aan het einde van het jaar bespreken.

01:42:08

Mevrouw Molema (wethouder): Eerder al. Het evenementenbeleid is nog voor de zomer.

01:42:11

De heer Swets (Student en Stad): Voor de zomer, oké. In ieder geval wil ik dan een suggestie

meegeven: mocht het lastig zijn om daar personeel voor te vinden, kan er dan in ieder geval voor de komende evenementen-zomer een voicemail-box komen? Want mensen gaan waarschijnlijk niet altijd de dag erna terugbellen en willen graag hun verhaal kwijt.

01:42:30

Mevrouw Molema (wethouder): Dat hebben we dus al geprobeerd en dat werkte niet. Vandaar dat ik zei: we hebben binnen onze bestaande mogelijkheden van alles en nog wat gedaan om dat te regelen, maar dat schijnt heel lastig te zijn. Volgens mij vraagt u heel breed allemaal: "Kunt u wat doen daarin?" Ik zeg u toe dat ik zorg dat het evenementenbeleid - dat is dus voor de zomer - aan u wordt toegestuurd en dat we daar in ieder geval een bijlage bij doen met een toelichting hoe we dat kunnen doen en welke kosten daarbij horen, zodat u dan de afweging kan maken. Mochten we het eerder klaar hebben, dan zorg ik dat u het eerder heeft.

01:43:04

Voorzitter: Dat lijkt me een hele mooie ambitie. Ik zou echt graag tot een afronding willen komen. Ik zie jullie de hele tijd nog met één klein vraagje komen. Oké, jullie mogen nog wat vragen stellen, maar wees ervan bewust dat we over de tijd heen zijn. Eerst de heer Moerkerk.

01:43:23

De heer Moerkerk (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u, Voorzitter. Ik had de vraag gesteld of er nog wat aan de vergunningsvoorwaarden gesleuteld kan worden vanwege de zeven goede adviezen.

01:43:33

Mevrouw Molema (wethouder): Dat doen we al. Er wordt op dit moment al met evenementen-organisatoren gesproken over maatregelen. Dat gaf ik ook in het begin aan: die hele lijst heeft u gehad op het moment dat wij u de klachten hebben doorgestuurd. Op met name de wat grotere locaties wordt in overleg met de organisatoren veel gedaan aan de geluidsreductie, dus dat nemen we nu al mee. Alleen is de oproep nu: wat kunnen we aanvullend daarop nog meer doen in het beleid in de toekomst om overlast te verminderen voor omwonenden?

01:44:11

Voorzitter: Dan nog een heel kort punt van D66?

01:44:14

Mevrouw Martinez-Doubiani (D66): Ik had een vraag gesteld over de geluidsnormen. Ik weet niet of de wethouder daar nog een antwoord heeft?

01:44:25

Mevrouw Molema (wethouder): Volgens mij hebben wij u de informatie aangeleverd dat de huidige normen onder de wettelijke normen liggen en dat we ook aan de gezondheidsnorm voldoen. Er is een oproep van de evenementen-organisatoren dat ze zeggen: "De huidige normen zijn voor ons noodzakelijk om een goed evenement te kunnen organiseren." We hebben vorige week een van de suggesties meegekregen om te kijken naar differentiatie qua tijdstippen en dat soort dingen en wij gaan heel serieus kijken naar wat er nodig is, waarbij wij proberen de balans te vinden. We willen graag dat de evenementen in de stad blijven, maar we willen ook graag dat het voor de omwonenden minder overlast geeft. Dan zou mijn

primaire reactie zijn, dat we op dit moment niet koersen op een algehele verlaging van de geluidsnormen, maar dat we moeten kijken wat er per locatie en type evenement mogelijk is. Volgens mij heb ik vanuit verschillende fracties gehoord om naar die differentiatie te kijken. Wij zoeken de balans. Ik ga u ook zeggen: dat is al moeilijk genoeg, want je wil alles in dezelfde stad en in hetzelfde gebied met elkaar en dan ook nog zoeken naar een goede balans. Dat is ook voor ons een hele lastige, maar dat dilemma zullen we met u delen.

01:45:38

Voorzitter: Dan komt de raad daar vast en zeker met alle plezier op terug in de bespreking van het evenementenbeleid. Ik kijk nu even de zaal rond. Ik hoorde over een motie vreemd, maar ik heb ook een toezegging van de wethouder gehoord. Willen jullie de motie vreemd aanhouden of willen jullie die niet aanhouden?

01:45:58

De heer Moerkerk (Stadspartij 100% voor Groningen): Ik denk niet dat ik hem ga schrijven. Ik doe het met de toezegging van de wethouder.

01:46:03

Voorzitter: Dat is goed om te weten. Ik zie nog een handje van het CDA.

01:46:08

Mevrouw Armut (CDA): Klopt. Ik denk dat ik de motie in principe al redelijk heb belicht tijdens het debat. Ik denk dat die in die zin wel duidelijk is. We gaan een motie schrijven om er één locatieprofiel van te maken.

01:46:22

Voorzitter: Dank jullie wel. Ik zie nog een handje van de PVV.

01:46:26

De heer Ram (PVV): Ik zat al een tijdje omhoog, Voorzitter. Wij willen toch een motie indienen over het onderzoek wat wij graag willen. De toezegging met de vraag vinden wij niet genoeg.

01:46:42

Voorzitter: Dank voor het melden van jullie plannen voor moties vreemd. Dan zou ik graag het debat vanavond willen afsluiten, jullie allemaal hartelijk bedanken en iedereen verder een prettige avond wensen.